

SU ASMENS DUOMENŲ APSAUGA SUSIJUSIŲ 2014 M. PRIIMTŲ TEISMŲ SPRENDIMŲ APIBENDRINIMAS

Santrumpos:

VDAI – Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija

ADTAĮ – Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas

ERĮ – Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymas

2014 m. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas priėmė nutartį, susijusią su ADTAĮ 30 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos nuostatos taikymu, t. y. duomenų valdytojų ir duomenų tvarkytojų pareiga įgyvendinti tinkamas organizacines ir technines priemones, skirtas apsaugoti asmens duomenims nuo atsitiktinio ar neteisėto tvarkymo. Kai asmens duomenis tvarko valstybės ar savivaldybės institucijos ir įstaigos, tokios priemonės neretai būna numatytos teisės aktuose. Koks yra teisės aktų santykis su ADTAĮ Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas pasisakė 2014-02-04 nutartyje, priimtoje administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-106/2014.

VDAI direktorius 2008-11-12 įsakymu Nr. 1T-71 (1.12) patvirtino Bendruosius reikalavimus organizacinėms ir techninėms duomenų saugumo priemonėms, kurių 9.2.1 punkte numatyta, kad prieiga prie asmens duomenų gali būti suteikta tik tam asmeniui, kuriam asmens duomenys reikalingi jo funkcijoms vykdyti. Atsižvelgiant į tai, duomenų valdytojai ir duomenų tvarkytojai turi nustatyti tokias organizacines ir technines asmens duomenų saugumo priemones, kad su jų tvarkomais asmens duomenimis turėtų galimybę susipažinti tik tie jų darbuotojai, kuriems jie yra būtini atliekant funkcijas. Apie tai, kokie darbuotojai, laikytini turintys teisę susipažinti su asmens duomenimis, bei kaip duomenų valdytojas turi užtikrinti, kad su asmens duomenimis susipažintų tik teisėtą interesą turintys duomenų valdytojo darbuotojai, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas pasisakė 2014-04-10 nutartyje, priimtoje administracinėje byloje Nr. A⁸⁵⁸-124/2014.

2014 m. teisminę praktiką formuojantys teismai priėmė keletą nutarčių, susijusių su VDAI kompetencijos apimties nustatymu. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas administracinės bylos A⁸⁵⁸-143/2014 2014-04-18 priimtoje nutartyje išaiškino, kad VDAI, įgyvendindama įgaliojimus, nustatytus ERĮ 12 straipsnio 5 dalies 1 punkte, kiek tai susiję elektroninių ryšių naudojimu tiesioginės rinkodaros tikslu (ERĮ 69 straipsnis), turi teisę nagrinėti ne tik fizinių, bet ir juridinių asmenų skundus. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2014-10-07 nutartyje, priimtoje administracinio teisės pažeidimo byloje Nr. 2AT-46-2014, ir 2014-10-14 nutartyje, priimtoje administracinio teisės pažeidimo byloje Nr. 2AT-48-2014, pripažino VDAI teisę pačiai spręsti, iš kokių šaltinių rinkti informaciją, reikalingą operatyviam skundo nagrinėjimui. Minėtose nutartyse Lietuvos Aukščiausiasis Teismas taip pat pasisakė ir dėl advokatų kontoros vadovaujančio partnerio, kaip administracinio teisės pažeidimo, numatyto Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 214¹⁷ straipsnyje, subjekto, bei apskritai dėl šio pažeidimo subjekto bei objektyviosios pusės.

Dėl registruotos pašto siuntos, kaip organizacinės ir techninės priemonės, skirtos apsaugoti asmens duomenims nuo atsitiktinio ar neteisėto tvarkymo, privalomumo

VDAI, išnagrinėjusi asmens skundą, kuriame nurodyta, kad Garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba siunčia jam laiškus paprastu, o ne registruotu laišku, nustatė, kad pareiškėjui siųstuose laiškuose Garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba nurodė tik informaciją apie tai, jog pareiškėjo turto vertė neviršija pirmojo turto lygio, o pareiškėjo metinės pajamos neviršija pirmojo pajamų lygio. VDAI, atsižvelgdama į tai, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2012 m. liepos 9 d. sprendime administracinėje byloje Nr. A⁵²⁵-2089/2012 nurodė, jog informacija apie tai, kad pareiškėjo turto ir pajamų vertė neviršija pirmojo turto ir pajamų lygio, yra tik bendro pobūdžio informacija ir negali būti vertinama kaip privati, kuri pagal Lietuvos

Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymą gali būti siunčiama tik registruota pašto siunta, pareiškėjo skundą atmetė.

Pareiškėjas VDAI sprendimą apskundė Vilniaus apygardos administraciniam teismui nurodydamas, kad Garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos sprendimuose yra pateikta informacija apie jam inkriminuojamus teisės pažeidimus, sprendimuose nurodyti jam skirti advokatai bei tai, kad jis priskirtinas prie asmenų, turinčių teisę gauti valstybės garantuojamą antrinę teisinę pagalbą pagal pirmąjį asmens turto ir pajamų lygį. Pareiškėjo nuomone, šie asmens duomenys yra privati informacija ir privalo būti siunčiami registruota pašto siunta, kaip tai numato Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymas.

Vilniaus apygardos administracinis teismas pareiškėjo skundą atmetė kaip nepagrįstą, sprenddamas, kad Garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos paprastu laišku siųstuose sprendimuose pateikta tik bendro pobūdžio informacija, būtina identifikuoti, kokia valstybės garantuojama antrinė teisinė pagalba pareiškėjui yra suteikta. Vilniaus apygardos administracinis teismas sprendė, kad minėta bendro pobūdžio informacija nelaikytina privačia informacija Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 2 straipsnio 9 dalies prasme, todėl šie dokumentai neprivalėjo būti siunčiami registruota pašto siunta.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas pagal pareiškėjo apeliacinį skundą išnagrinėjęs bylą konstatavo, kad Garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo nuostatomis, pareiškėjo atžvilgiu priėmė sprendimus dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo galiojimo termino pratęsimo, atitinkamus sprendimus dėl pareiškėjo prašymų suteikti antrinę teisinę pagalbą, taip pat kitus raštus ir juos siuntė pareiškėjui, todėl Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymas ginčo teisiniams santykiams netaikytinas. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas konstatuodamas, jog asmens duomenų apsaugą reglamentuojantis specialus ADTAI nereikalauja, kad Garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba rašytinius sprendimus, raštus ar informacinio pobūdžio pranešimus, kurių turinyje yra nurodomi duomenų subjektų bet kokie asmens duomenys, taip pat tam tikros duomenų subjektų teisės, pareigos ar prievolės, būtų siunčiami tik registruota pašto siunta, nutarė pareiškėjo apeliacinį skundą atmesti. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas pripažino, jog pakanka, kad tokie sprendimai, raštai, pranešimai būtų siunčiami uždaru pavidalu ir tokių pranešimų turinys būtų matomas tik duomenų subjektui, kuriam adresuojamas pranešimas, ar jo sutikimu trečiajam asmeniui, atidarius ar išpakavus pateiktą pranešimą.

Šią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartį galite rasti adresu <http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaiska/tekstas.aspx?id=7d6e84fd-74d3-4c22-aa61-fad388505644>.

Dėl organizacinių ir techninių priemonių, skirtų apsaugoti asmens duomenims nuo neteisėto tvarkymo, ir susistemos rinkmenos sąvokos

VDAI, išnagrinėjusi duomenų subjekto skundą dėl jo skundo, pateikto ligoninei, įsegimo į ambulatorinę kortelę, nustatė, kad ligoninė duomenų subjekto ambulatorinėje kortelėje saugodama skundą su priedais, atsakymą į skundą, asmens tapatybės kortelės kopiją, sudarė galimybę susipažinti su informacija apie duomenų subjekto pateiktą skundą jokio suinteresuotumo žinoti apie tokį skundą neturintiems asmenims, įskaitant ir gydytoją, teikusią asmeniui konsultaciją, ir tuo pažeidė ADTAI 30 straipsnio 1 dalį. Atsižvelgdama į tai, VDAI davė ligoninei nurodymą užtikrinti, kad pacientų skundai ir jų nagrinėjimo medžiaga būtų saugomi laikantis ligoninės reglamente ir procedūroje nustatytos tvarkos, taip užtikrinant ADTAI 30 straipsnio 1 dalies nuostatų įgyvendinimą.

Ligoninė VDAI nurodymą apskundė Vilniaus apygardos administraciniam teismui nurodydama, kad, įsegus paciento skundą į ambulatorinę kortelę, konfidenciali informacija buvo

prieinama tik ligoninės darbuotojams, turintiems teisę susipažinti su tokia informacija. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 8 straipsnio 4 dalimi, asmenys, tiesiogiai dalyvaujantys gydant ar slaugant pacientą, turi teisę gauti konfidencialią informaciją be paciento sutikimo. Visa medicininė dokumentacija saugoma ligoninės registratūroje, buvo įgyvendintos reikalingos organizacinės ir techninės priemonės, siekiant apsaugoti pacientų konfidencialią informaciją. Ligoninė taip pat pažymėjo, kad visa informacija, nurodyta paciento skunde, dar iki skundo įsegimo į ambulatorinę kortelę buvo pačioje ambulatorinėje kortelėje bei teigė, kad paciento skunde buvo pateikta jo nuomonė apie ligos kilimo priežastis, kurios galėjo būti svarbios tolimesniam jo gydymui.

Vilniaus apygardos administracinis teismas ligoninės skundą atmetė kaip nepagrįstą, nurodydamas, kad paciento skundo turinį sudarė ne tik informacija, susijusi su paciento medicininiais duomenimis, bet ir informacija, susijusi konkrečiai su skundžiamo gydytojo veiksmais ir elgesiu su pacientu, o tokios informacijos atskleidimas nėra būtinas paciento gydymo tikslams įgyvendinti. Teismas vertino, kad minėtų duomenų paviešinimas kitiems asmenims, įskaitant gydytojus, atsižvelgiant į skundo turinį, o būtent į tai, kad skundas yra dėl paciento manymu, netinkamo konkretaus gydytojo elgesio, yra neetiškas ir pažeidžiantis paciento teises. Teismas taip pat pažymėjo, kad šiuo atveju su skundo nagrinėjimu tiesiogiai susijusiais asmenimis pripažintini tik ligoninės direktoriaus įsakymu sudarytos komisijos, skirtos paciento skundai išnagrinėti, nariai.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas pagal ligoninės apeliacinį skundą peržiūrėjęs bylą konstatavo, kad paciento skundo įsegimas į ambulatorinę kortelę sudarė galimybę su skundo pateikimo faktu ir turiniu, kuris nebuvo susijęs vien su paciento sveikata, susipažinti ne tik asmenims, kurie tiesiogiai nagrinėjo skundą, bet ir visiems pacientą gydantiems gydytojams, neturintiems jokio teisinio intereso žinoti apie tokį skundą, ir apeliacinį skundą atmetė.

Minėtas teismas šioje byloje pasisakė ir dėl sąvokos „susisteminta rinkmena“ aiškinimo. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas išaiškino, kad ši sąvoka reiškia bet kurią susistemintą pagal specifinius kriterijus prieinamų asmens duomenų rinkinį. Teisėjų kolegija atkreipė dėmesį į tai, kad susistemintas rinkmenas apibrėžia du išskirtiniai elementai: 1) susistemintas asmens duomenų rinkinys; ir 2) prieinamas pagal specifinius kriterijus. Pirmas elementas reiškia, kad ADTAI nėra taikomas pagal specifinius kriterijus nesusistemintoms rinkmenoms ir rinkmenų rinkiniams. Atsižvelgiant į tai, rinkmenų sistemos apibrėžimas numato asmens duomenų rinkinį, kuris yra susistemintas, nepriklausomai nuo to, kokio pobūdžio sistema būtų susisteminta. Antrasis elementas nustato, kad konkreti su tam tikru asmeniu susijusi informacija turi būti lengvai prieinama. Pažymėtina, kad jeigu asmens duomenys yra išdėstyti, pvz., abėcėlės, chronologine ar funkcinė tvarka, arba yra kiti būdai, kurių dėka galima lengvai prieiti prie asmens duomenų, toks duomenų rinkinys patenka į apibrėžimo taikymo sritį.

Ši Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis Nr. A⁸⁵⁸-124/2014 Lietuvos teismų informacinėje sistemoje (LITEKO) nepaskelbta

Dėl ERĮ 69 straipsnio taikymo, kai tiesioginė rinkodara vykdoma juridinio asmens atžvilgiu

VDAI, gavusi informacijos apie galimai UAB „T“ neteisėtai vykdomą tiesioginę rinkodarą UAB „W“ atžvilgiu ir taip galimai pažeidžiant ERĮ 69 straipsnio 1 dalį, atliko tyrimą savo iniciatyva. Atlikusi tyrimą ir nustačiusi, kad UAB „T“ naudojo UAB „W“ viešai paskelbtą telefono numerį tiesioginės rinkodaros tikslu, t. y. siūlė pirkti UAB „T“ prekes, neturėdami iš anksto gauto UAB „W“ sutikimo naudoti jos telefono numerį tiesioginės rinkodaros tikslu, VDAI pateikė UAB „T“ nurodymą – užtikrinti, kad elektroninių ryšių paslaugos tiesioginės rinkodaros tikslu būtų naudojamos tik gavus išankstinį abonentų sutikimą, įskaitant viešai skelbiamų telefono numerių naudojimą.

Bendrovė VDAI duotą nurodymą apskundė Vilniaus apygardos administraciniam teismui, nurodydama, kad „tiesioginės rinkodaros“ sąvoką aiškinti ir ją taikyti reikia atsižvelgiant į ADTAĮ tikslą, t. y. ginti žmogaus privataus gyvenimo neliečiamumo teisę tvarkant asmens duomenis. Atitinkamai tiesioginė rinkodara sietina tik su privačiu fiziniu asmeniu, kadangi, taikant tokius pačius reikalavimus juridiniam asmeniui kaip ir fiziniam, iškraipoma įstatyminio reguliavimo esmė ir tikslai. Priešingai traktuojant ERĮ 69 straipsnio 1 dalį ši nuostata taptų susidorojimo su konkurentais ir šantažo įrankiu nepavykus susiderėti ar nulenkus kainos.

Vilniaus apygardos administracinis teismas, priimdamas sprendimą panaikinti VDAI UAB „T“ duotą nurodymą, rėmėsi ERĮ 69 straipsnio 1 dalimi ir nurodė, kad, nors atsižvelgiant į abonentą, asmens ir registruoto elektroninių ryšių paslaugų naudotojo sąvokas, numatytas ERĮ 3 straipsnio 1, 5 ir 49 dalyse, galima būtų manyti, kad išankstinis sutikimas naudoti elektroninių ryšių paslaugas tiesioginės rinkodaros tikslu, numatytas ERĮ 69 straipsnio 1 dalyje, būtinas ne tik santykiuose su fiziniu, bet ir juridiniu asmeniu, tačiau, įvertinus VDAI kompetenciją prižiūrėti visuomeninius santykius, susijusius su elektroninių ryšių paslaugomis, taip teigti nėra pagrindo. Pabrėžė, kad VDAI statusas, veiklos tikslai ir funkcijos yra nurodytos ADTAĮ 36 ir 40 straipsniuose, ERĮ 12 straipsnio 5 dalyje, Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų vykdamas policijos ir teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose teisinės apsaugos įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje ir kituose teisės aktuose, o detalizuoti VDAI nuostatuose, patvirtintuose 2001 m. rugsėjo 25 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1156., Vilniaus apygardos administracinis teismas konstatavo, kad atsižvelgiant į VDAI paskirtį – veiklos, susijusios su asmens duomenų tvarkymu, priežiūra ir kontrole – galima teigti, jog jai suteikti įgaliojimai prižiūrėti ir kontroliuoti tik ERĮ nuostatų, susijusių su asmens duomenų, kurie pagal ADTAĮ 2 straipsnio 1 dalyje pateikiamą sąvoką yra susiję tik su fiziniu, o ne juridiniu asmeniu, tvarkymu, vykdymą. Atitinkamai ERĮ devintojo skirsnio, išskyrus šio įstatymo 61 straipsnio 5 dalį, 64 straipsnio 7 dalį ir 68 straipsnio 2 dalį, nuostatos, kurių priežiūra ir kontrolė pavesta išimtinai VDAI, taip pat aiškintinos kaip susijusios su fizinių asmenų duomenų tvarkymu.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas pagal VDAI apeliacinį skundą peržiūrėjęs bylą nusprendė, kad ERĮ 12 straipsnio 5 dalies 1 punkte VDAI įgaliojimai nėra diferencijuojami priklausomai nuo to, kokio subjekto, fizinio ar juridinio asmens, atžvilgiu taikytinos ERĮ įstatymo nuostatos. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas konstatavo, kad sprendžiant ERĮ devintojo skirsnio nuostatų taikymo tam tikram subjektų ratui klausimą nėra pagrindo vadovautis ADTAĮ nuostatomis, nes šių teisės aktų reguliuojamų teisinių santykių prigimtis nėra tapati. Teismas atkreipė dėmesį į tai, kad ERĮ 12 straipsnio 5 dalies 1 punktas, darydamas nuorodą į ADTAĮ, nurodo procedūrinį aspektą, t. y. pažymi, kad VDAI šiame įstatyme nustatyta tvarka įgyvendina jai suteiktus įgalinimus („...ADTAĮ tvarka nagrinėja skundus dėl duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos...“). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nutartyje nurodė, kad pagal ERĮ 69 straipsnio 1 dalį, naudoti elektroninių ryšių paslaugas, įskaitant elektroninio pašto pranešimų siuntimą, tiesioginės rinkodaros tikslu leidžiama tik gavus išankstinį abonentą ar registruoto elektroninių ryšių paslaugų naudotojo sutikimą. ERĮ 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad abonentas, tai asmuo, kuris yra viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimo sutarties su šių paslaugų teikėju šalis. ERĮ nuostatose atskirai išskiriamas vartotojas (ERĮ 3 straipsnio 69 dalis), kuriuo laikomas tik fizinis asmuo. Taigi įvertinus ERĮ 3 straipsnio 1 dalies nuostatas Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas sprendė, kad nėra pagrindo teigti, jog ERĮ 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta abonentą sąvoka apima tik fizinius asmens. Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimas buvo panaikintas.

Šią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartį galite rasti adresu: <http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaijeska/tekstas.aspx?id=7b4c1f6c-6253-45fa-940b-e5fe88bd6208>.

Dėl advokatų kontoros, kaip duomenų valdytojos, ir advokatų kontoros vadovaujančio partnerio, kaip administracinės atsakomybės subjekto

VDAI, gavusi asmens skundą, kuriame buvo nurodyta, kad pagal VĮ Registrų centro pateiktą informaciją advokatų kontora rinko jo asmens duomenis iš Nekilnojamojo turto registro, raštu kreipėsi į advokatų kontorą nurodydama pateikti informaciją, susijusią su pareiškėjo asmens duomenų rinkimu iš minėto registro. Atsižvelgiant į tai, kad advokatų kontoros vadovaujantis partneris, o pakartotinai kreipusis ir advokatas, laikinai einantis advokato kontoros vadovaujančio partnerio pareigas, VDAI nurodydami, jog VDAI prašoma informacija sudaro advokato profesinę paslaptį, atsisakė teikti informaciją VDAI, VDAI advokato kontoros vadovaujančiajam partneriui ir advokatui, laikinai ėjusiam šias pareigas, už trukdymą VDAI atlikti tikrinimą įstatymų nustatyta tvarka, t. y. per įmanomai trumpiausią laiką ištirti skundą ir atsakyti pareiškėjui (ADTAI 49 straipsnis), bei teisėto VDAI nurodymo duomenų apsaugos srityje – pateikti informaciją dėl asmens duomenų tvarkymo bei patvirtintas dokumentų kopijas VDAI nurodytu laiku – nevykdymą, surašė administracinio teisės pažeidimo protokolus.

Vilniaus miesto apylinkės teismas administracinio teisės pažeidimo bylas nutraukė nenustačius administracinio teisės pažeidimo įvykio ir sudėties, nurodydamas, kad Advokatų kontora nėra juridinis asmuo, joje dirbantys advokatai, ėję Advokatų kontoros vadovaujančio partnerio pareigas, nėra juridinio asmens vadovai, todėl nėra pagrindo daryti išvadą, kad kontora yra duomenų tvarkytoja, ir advokatams pagrįstai surašyti administracinio teisės pažeidimo protokolai dėl Administracinio teisės pažeidimo kodekso 214¹⁷ straipsnyje numatyto administracinio teisės pažeidimo.

Vilniaus apygardos teismas pagal VDAI apeliacinį skundą peržiūrėjęs administracinio teisės pažeidimo bylą nustatė, kad ADTAI 50 straipsnyje įtvirtinta pareiga yra skirta ne tik duomenų valdytojams, bet ir kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims. Teismas sutiko su pirmosios instancijos teismu, kad advokatų kontora nėra prilyginama juridiniam asmeniui, tačiau pabrėžė, kad tai nereiškia, jog advokatų kontora apskritai negali būti teisinių santykių subjektu. Anot Vilniaus apygardos teismo, tai patvirtina aplinkybė, kad teisė naudotis Nekilnojamojo turto registro duomenimis yra suteikta būtent advokatų kontorai. Be to, advokatų kontora yra sudariusi darbo sutartį su asmeniu, kuris advokatų kontoros vardu rinko duomenis iš Nekilnojamojo turto registro. Advokatas, kaip advokatų kontoros vadovaujantysis partneris, oficialiame advokatų kontoros blanke atsakė į VDAI raštą ne remdamasis tuo, kad jis nėra kompetentingas subjektas atsakyti į pateiktus klausimus, o motyvuodamas advokato profesine paslaptimi. Tokiu savo veiksmu advokatas preziumavo, kad rinkti asmens duomenys yra advokato profesinė paslaptis, t. y. sudarė įspūdį, kad jis žino šį faktą, kaip atitinkantį tikrovę. Atsižvelgiant į tai, advokatas savaime prilygino VDAI prašomą pateikti informaciją advokato profesinei paslaptčiai, tuo net neįsitikindamas, jo atsakymas VDAI laikytinas formaliu ir kartu klaidinančiu. Teismas pripažino, kad neleistina situacija, jog informacijos, kurios gavimas nėra tiesiogiai susijęs su advokato funkcijų atlikimu, nepateikimas būtų siejamas su neva advokato profesine paslaptimi, taip trukdant valstybės institucijoms tinkamai atlikti savo funkcijas. Taigi, Vilniaus apygardos teismas konstatavo, kad advokatų, ėjusių advokatų kontoros vadovaujančio partnerio pareigas, atsakymo VDAI pobūdis leidžia pripažinti, jog jie trukdė VDAI atlikti tikrinimą įstatymų nustatyta tvarka, t. y. per įmanomai trumpiausią laiką ištirti skundą ir atsakyti pareiškėjui, bei nevykdė teisėto VDAI nurodymo asmens duomenų apsaugos srityje – pateikti informaciją dėl asmens duomenų tvarkymo bei patvirtintas dokumentų kopijas VDAI nurodytu laiku, kas atitinka Administracinių teisės pažeidimų kodekso 214¹⁷ straipsnyje įtvirtinto administracinio teisės pažeidimo sudėties objektyviąją pusę. Atsižvelgiant į tai, kad advokatai atsakė VDAI kaip kontoros atstovai, Vilniaus apygardos teismas pripažino juos minėto pažeidimo subjektais ir paskyrė baudas.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas pagal advokatų prašymus atnaujinęs administracinių teisės pažeidimų bylas nustatė, kad iš Administracinių teisės pažeidimų kodekso 214¹⁷ straipsnio dispozicijos matyti, jog šio administracinio teisės pažeidimo subjektui nėra keliami specialieji reikalavimai, juo gali būti bet kuris fizinis asmuo, sulaukęs įstatyme nustatyto amžiaus (Administracinių teisės pažeidimų kodekso 12 straipsnis), kuriam buvo pateikti teisėti VDAI

nurodymai ir kuriuos šis objektyviai galėjo įvykdyti. Tais atvejais, kai nurodymai pateikiami juridiniams asmenims, įstaigoms, organizacijoms, asociacijoms ir kt., subjektu pagal Administracinių teisės pažeidimų kodekso 214¹⁷ straipsnį bus tam tikras atsakingas asmuo (Administracinių teisės pažeidimų kodekso 14 straipsnis). Teisėjų kolegija sutiko su advokatų teiginiais, kad Advokatų kontora nėra juridinis asmuo, o jie neprilyginami juridinio asmens vadovams, tačiau pažymėjo, kad teisinėje valstybėje negali susidaryti tokia situacija, kai teisėtų tam tikros valstybės institucijos nurodymų advokatų kontoroje dirbantys advokatai neturėtų pareigos vykdyti. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas taip pat pažymėjo, kad priešingai negu nurodo advokatai, jų veiksmų – nesuteikiant VDAI dalies jos užklausive reikalautos informacijos, nepatenkančios į advokato profesinės paslapties sritį, ir taip trukdant VDAI nagrinėti skundą, – neteisėtumui neturi įtakos tai, ar tam tikrus duomenis VDAI galėjo gauti kitais būdais, iš kitų šaltinių, t. y., ar VDAI galėjo išnagrinėti skundą nepriklausomai nuo advokatų veiksmų. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas pabrėžė, kad tik VDAI, nagrinėjanti skundus ADTAI nustatyta tvarka, sprendžia, kaip kuo operatyviau išnagrinėti skundą, iš kur (kokio informacijos šaltinio) greičiau gauti atitinkamus skundai išnagrinėti reikalingus duomenis. Teisėjų kolegija taip pat nurodė, kad atsakomybė už administracinį teisės pažeidimą, numatytą Administracinių teisės pažeidimų kodekso 214¹⁷ straipsnyje, kyla asmeniui už vienos ar kelių alternatyvių šiame straipsnyje nurodytų veikų padarymą, t. y. minėto straipsnio dispozicija nepaneigia ir tokios galimybės, kad, nevykdant teisėtų VDAI pareigūnų nurodymų duomenų apsaugos srityje, šiais veiksmais taip pat bus trukdoma VDAI atlikti tikrinimus įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka (nagrinėti skundus).

Vilniaus apygardos teismo nutarimus galite rasti:

<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaijeska/tekstas.aspx?id=37ab15bc-545c-4c65-add3-d8e97c9187dc>

<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaijeska/tekstas.aspx?id=47b59ab9-2088-4dbf-943c-7352f2b185b7>

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis galite rasti:

<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaijeska/tekstas.aspx?id=fe068fbd-7d0a-47f2-9880-ec895878ea45>

<http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaijeska/tekstas.aspx?id=88379983-20e4-4290-814a-1fe58a59783b>